

Corriol

Rupit i Pruit

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Plans de Corriol - Pruit
Emplaçament: Al nord-est del nucli urbà de Rupit, prop de la carretera i al sud-oest de la Fontana
Alçada: 930 m.s.n.m

Coordenades:

Latitud: 42.03056
Longitud: 2.46957
UTM Est (X): 456092
UTM Nord (Y): 4653305

Classificació

Número de fitxa: 08901 - 100
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle: XVIII-XIX
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: Catàleg de béns a protegir de Rupit i Pruit. També està regulat com a Àrea d'Expectativa Arqueològica pel mateix catàleg.
Data aprovació: dv., 23/05/2014 - 12:00
Número inventari: IPA 23483
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: Ref. Cad.: 001206100DG55D

Fitxes associades:

[Bosc de Corriol](#)

Autoria de la fitxa

Adriana Geladó Prat

Data de registre de la fitxa:

dl., 07/12/2020 - 13:02

Descripció

Masia aïllada de planta rectangular, amb la coberta de teula àrab de dues vessants i el carener perpendicular a la façana principal, que està orientada a migdia. Presenta dues torres de secció quadrada amb les cobertes de quatre vessants, adossades als extrems del parament de tramuntana. Tant les torres com la façana principal tenen un ràfec de plaques ceràmiques decorat amb motius geomètrics i sostingut amb llates i mènsules de fusta. A la resta de paraments, en canvi, els ràfecs no tenen cap decoració. Alhora, tant l'edifici com la torre situada a l'extrem nord-oest estan distribuïts en planta baixa i dos pisos, mentre que l'altra torre compta amb un nivell més. La façana principal presenta tres galeries superposades formades per una successió d'arcs rebaixats adovellats i sostinguts amb pilars de pedra, amb els basaments i els capitells motllurats. La de la planta baixa, formada per cinc arcs i que protegeix el portal d'accés principal a mode de porxo, té les impostes gravades amb la següent inscripció: "ANY 1767 7bre" i una inscripció il·legible a la dovella central d'un dels arcs. La del primer pis és de tres arcs i dos balcons simples que la flanquegen. La llinda del balcó de llevant està gravada amb la següent inscripció: "JOAN CORRIOL 1866". La galeria de la segona planta torna a tenir cinc arcs i una finestra quadrada damunt seu. Aquestes galeries estan cobertes amb uns destacables sostre embigats de fusta exceptuant la superior, que es troba sota coberta. La resta d'obertures de la construcció són rectangulars, amb els brancals bastits amb carreus de pedra i les llindes planes. El portal d'accés principal té la llinda gravada amb l'any 1749 i decorada amb el Sagrat Cor i el monograma de Jesucrist "IHS". De la façana de ponent destaca una obertura d'arc rebaixat adovellada, que dona accés a un espai cobert amb volta de canó. També destaca el portal d'accés a la torre, gravat amb l'any 1860, i el balcó del primer pis, amb la llinda gravada amb l'any 1619 i una creu llatina central damunt del Calvari. De la façana de tramuntana cal destacar, un volum adossat de planta rectangular i teulada d'un sol vessant que integra un destacable pou de pedra i una font ambabeurador de pedra datada l'any 1906. L'interior de la masia està profusament decorat, amb diverses peces de mobiliari datades entre els segles XIX i XX, una biblioteca, una sala de caça i un oratori situat a la sala noble i dedicat a la Mare de Déu del Roser. La construcció presenta els paraments arrebossats i emblanquinats.

A la banda de tramuntana de la masia hi ha un volum aïllat de grans dimensions, destinat a les tasques agropecuàries. Està format per diversos cossos adossats, que li proporcionen una planta més o menys rectangular. El volum principal presenta una teulada de dues vessants i està distribuït en planta baixa i pis, amb la façana principal orientada a migdia. Compta amb un portal d'accés rectangular i reformat, bastit amb carreus de pedra i amb la llinda plana de fusta gravada amb l'any 1755 i una creu patent damunt del Calvari. Aquest parament presenta un destacable canal de recollida d'aigües que reseguix la part superior de la façana. Està bastit en pedra i gravat amb la següent inscripció: "JOAN. CORRIOL 1860". També destaca la façana de ponent, on s'ubica la pallissa davant de l'era empedrada. Compta amb un gran ràfec bastit amb llates i bigues de fusta prolongat des de la coberta, i té obertures rectangulars emmarcades amb pedra. La façana de ponent compta amb tres grans arcs rebaixats adovellats tapiats amb maons i orientats al galliner. A continuació hi ha un altre volum rectangular adossat, amb teulada d'un sol vessant i les obertures rectangulars emmacades amb carreus de pedra. A la banda de llevant del mateix hi ha un petit safareig i la zona d'horta. Tot el volum està bastit amb pedra sense treballar de diverses mides, disposada de forma regular i amb carreus ben escairats a les cantonades.

Història

La primera referència documental relacionada amb aquesta masia es troba en el fogatge de l'any 1497, on apareix mencionat "Lo Coriol" dins de la parròquia de "Prohit". Posteriorment, en el fogatge de l'any 1553, apareix mencionat en "Bertomeu Corriol balle" dins del terme de "Sant Andreu de Pruyt". Pel que sembla doncs, aquest personatge era el batlle del terme en aquest moment. A finals del segle XVIII, l'edifici apareix citat en diversos documents estudiats per mossèn Antoni Pladevall i datats l'any 1799. És en aquesta època, entre els segles XVIII i XIX, que la casa fou modificada i ampliada donant-li l'estructura actual. La casa conserva diverses col·leccions més que destacables (esquelles, bazines...). Fou propietat de la família dels industrials Puget, establerts a Manlleu, des de l'any 1891 i durant bona part del segle XX. El general carlista Francesc Savalls, amic del sr. Puget, hi descansava durant el període de la segona guerra civil entre carlins i liberals. Posteriorment, l'escriptor empordanès Josep Pla també hi feia estades i parlà tant de la casa com del seu propietari (Rafel Puget) en el seu llibre "Un senyor de Barcelona". La primavera del 1988 fou venuda a la família Terricabres de Tona. En l'actualitat, l'edifici respòn a una segona residència amb masovers instal·lats permanentment.

A tall d'hipòtesi, és probable que la capella-oratori identificada per l'Arxiu Gavín, i marcada com a desapareguda, es correspongui amb l'oratori de la sala de la masia.

Bibliografia

BANÚS I BLANCH, Miquel (2003). *Collsacabra, paisatges i llegendes*. Sant Vicenç de Castellet: Farell, p. 41, 43.

CROSAS, Carles; SOLÀ, Joan; DOMINGO, Gemma (2014). *Catàleg de béns a protegir. Text refós*. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Rupit i Pruit. Consultat 12 novembre 2020, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm identificació R28.

CROSAS, Carles; SOLÀ, Joan (2014). *Catàleg de masies i cases rurals. Text refós*. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Rupit i Pruit. Consultat 12 novembre 2020, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm. identificació M41.

GAVÍN I BARCELÓ, Josep M. (1984). *Osona*. Col. Inventari d'esglésies, 15. Barcelona: Pòrtic, p. 269.

IGLÉSIES, Josep (1979). *El fogatge de 1553. Estudi i transcripció*. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana, p. 455.

IGLÉSIES, Josep (1991). *El fogatge de 1497. Estudi i transcripció*. Col. Publicacions de la Fundació Salvador Vives Casajuana, 111-112. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana, p. 262.

PALLARÈS-PERSONAT, Joan (2001). "Josep Pla i el Collsacabra". *Els Cingles de Collsacabra*, any XXII, núm. 45, p. 3-6.

PARÉS I GANYET, Quirze (1985). *La despoblació rural i les masies del Collsacabra*. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana, p. 391-392, 469.

TRIADÚ, Joan (1994). *El Collsacabra*. Col. A tot vent, 319. [Barcelona]: Proa, p. 78, 83-84, 91-92, 121.

VINYETA, Ramon (1998). *Rupit. Guia turística*. Rupit: Mª Estrella Dorca i Aragonés, p. 112-113.

Enllaços d'interès:

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/>

<https://www.gnomonica.cat/index.php/inventari/inventari-10742>

